

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Obdo/13/2019
Identifikačné číslo spisu: 8815201275
Dátum vydania rozhodnutia: 13.08.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Anna Marková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:8815201275.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: FLOW-RMT, s. r. o. Prešov, so sídlom Športová 7, Prešov, IČO: 36 482 650, zastúpeného JUDr. Júliusom Bučekom, advokátom, so sídlom Štefánikova 18, Humenné, proti žalovanej: Obec Zámutov, so sídlom Zámutov 434, IČO: 00 332 968, zastúpenej: ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA - JUDr. STANISLAV KAŠČÁK, s. r. o., so sídlom Ulica 1. mája 1246, Vranov nad Topľou, IČO: 47 245 034, o zaplatenie 14.991,60 eura s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 7Cb/25/2015, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 27. februára 2018, č. k. 3Cob/43/2017-246, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu o d m i e t a.

Žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Rozsudkom z 12. apríla 2017, č. k. 7Cb/25/2015-199, Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej tiež „súd prvej inštancie“) žalobu zamietol. Žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanej trovy konania v rozsahu 100% a zároveň žalobcovi uložil povinnosť nahradiť trovy štátu vo výške 67,50 eura v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd prvej inštancie zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 14.991,60 eura z dôvodu, že na základe zmluvy o postúpení časti pohľadávky zo 4. februára 2014 nadobudol žalobca pohľadávku, ktorú mala spoločnosť Harcek a spol., s. r. o. voči obci Zámutov ako dlžníkovi. Postúpenie časti pohľadávky bolo žalovanej oznámené dňa 20. októbra 2014, pričom žalobca bol ako postupník od 4. februára 2014 vlastníkom pohľadávky, ktorá vznikla z titulu neuhradenej faktúry č. XXXXX s dátumom vyhotovenia 24. júla 2014 a dátumom splatnosti 22. septembra 2013 na sumu 14.991,60 eura.

3. Súd prvej inštancie po vyhodnotení dokazovania mal za preukázané, že žalobca žalovanú pohľadávku nadobudol zmluvou o postúpení pohľadávok uzavretou medzi spoločnosťou Harcek a spol., s. r. o. ako postupcom zo 4. februára 2014. Ďalejmal za preukázané, že žalovanej bolo oznámené postúpenie

pohľadávky doručením oznámenia dňa 20. októbra 2014, ktoré bolo evidované pod denníkovým číslom číslo XXX/XXXX. Podľa zoznamu uhradených pohľadávok, ktoré preložila žalovaná, uhradila pre spoločnosť Harcek a spol., s. r. o. celú dlžnú pohľadávku, a to aj v rámci exekučného príkazu, ktorý jej bol doručený, a to predtým, než jej bolo dňa 20. októbra 2014 doručené oznámenie o postúpení pohľadávky. Výška pohľadávky spoločnosti Harcek a spol., s. r. o. voči obci Zámutov a preukázané úhrady žalovanej, ktorá pre spoločnosť Harcek a spol., s.r.o. vykonala, preukazujú, že dlh žalovanej voči spoločnosti Harcek a spol., s. r. o. bol uhradený v celom rozsahu, a to pred doručením oznámenia žalobcu o postúpení pohľadávok. Tieto pohľadávky spoločnosti Harcek a spol., s. r. o. a úhradu záväzkov žalovanou žalobca ani nespochybnil. K tvrdeniu žalobcu, že k oznámeniu postupcu o postúpení pohľadávky dlžníkovi došlo na obecnom úrade Zámutov dňa 7. februára 2014 súd prvej inštancie uviedol, že z vykonaného dokazovania mal za to, že v danom prípade takéto ústne oznámenie pohľadávky, ktoré by spĺňalo náležitosti jasného jednostranného právneho úkonu o postúpení pohľadávky urobené nebolo.

4. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Prešove (ďalej tiež „odvolací súd“) rozsudkom z 27. februára 2018, č. k. 3Cob/43/2017-246, rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdil a žalovanej priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

5. Svoje rozhodnutie odvolací súd odôvodnil tým, že po preskúmaní napadnutého rozhodnutia ako aj celého spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie potrebné pre vyhlásenie rozhodnutia v dostatočnom rozsahu a na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, vec správne právne posúdil, z ktorého odôvodnením sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil. Uviedol, že žalobca v odvolaní nepoukázal na žiadne nové skutočnosti, ktorými by sa súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí nevysporiadal. Zhodne so súdom prvej inštancie bol toho názoru, že v konaní nebolo preukázané, že by k oznámeniu o postúpení pohľadávky medzi spoločnosťou Harcek a spol., s. r. o. ako postupcom na postupníka spoločnosť FLOW-RMT s. r. o. Prešov zo 4. februára 2014 došlo 7. februára 2014, a to ústnou formou v zasadačke obecného úradu obce Zámutov, kde bol prítomný vtedajší starosta obce. K písomnému oznámeniu o postúpení pohľadávky došlo dňa 20. októbra 2014, teda v čase, kedy už pohľadávka neexistovala. Súd prvej inštancie sa vyjadril k záverom, ktoré z vykonaného dokazovania vyplynuli, vysvetlil na ktoré zistenia neprihliadol a z akých dôvodov, pričom odvolací súd na tieto závery odkázal. Konštatoval, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre rozhodnutie súdu prvej inštancie má oporu v dostatočne vykonanom dokazovaní. Súd prvej inštancie vzal do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z dokazovania vyplynuli, skutkové závery založil na logickom vyhodnotení dôkazov. Odvolací súd tak dospel k zhodnému právnenému názoru ako súd prvej inštancie, že žaloba o zaplatenie žalovanej istiny nie je dôvodná.

6. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z ust. § 421 ods. 1 písm. a/ zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej tiež „C. s. p.“). Prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. dovolateľ vymedzil tak, že poukázal na rozhodnutia uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 119/2003 a R 42/2002. Mal za to, že v uvedenom konaní sa súd prvej inštancie a rovnako aj odvolací súd odklonili rozhodovacej práce dovolacieho súdu a nesprávne právne vec posúdili, nakoľko v tomto konaní bola žalobcom vymáhaná postúpená pohľadávka, ktorej postúpenie bolo dlžníkovi - žalovanej relevantne oznámené ústne bez zbytočného odkladu po postúpení pohľadávky zo strany postupcu. Z § 526 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že pre dlžníka je právne významná tá skutočnosť, či mu bolo postupcom oznámené postúpenie pohľadávky. Pokiaľ sa tak stalo, je dlžník povinný splniť svoj dlh tretej osobe - označenému postupníkovi, aj v prípade, keby zmluva o postúpení nebola platná. Poukázal na odôvodnenie napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, z ktorého vyplýva, že v tomto prípade nedošlo k ústnemu oznámeniu pohľadávky dlžníkovi tak ako uvádza žalobca, ale až dňa 20.októbra 2014, kedy žalovanej bolo doručené písomné oznámenie o postúpení pohľadávky. S týmto tvrdením dovolateľ nesúhlasil a poukázal na to, že zákon nestanovuje osobitnú formu a náležitosti platného oznámenia o postúpení pohľadávky, teda môže byť vykonané aj ústne. Pre jeho platnosť sa vyžaduje len splnenie základných náležitostí platného právneho úkonu, a to je jeho jasnosť, zrozumiteľnosť a určitosť. Mal za to, že tieto náležitosti splnené boli, nakoľko aj z vykonaného

dokazovania vyplynulo, že postúpenie pohľadávky bolo starostovi obce Zámotov oznámené pri podpisovaní Zmlúv o postúpení pohľadávok na jednotlivých subdodávateľov, pričom každý z nich mu oznámil svoju pohľadávku. Bol toho názoru, že ústne oznámenie o postúpení pohľadávky žalovanej obci bolo dostatočne určité, nakoľko žalovaná už z predloženého súpisu vykonaných prác a faktúr v rámci zmluvného vzťahu so spoločnosťou Harcek a spol., s. r. o. mala vedomosť o výške postupovanej pohľadávky a aj o postupníkovi a rovnako každý z postupníkov starostovi obce svoju pohľadávku oznámil. Skutočnosť, že si žalovaná nevyhotovila z týchto oznámení písomný zápis a poradie pohľadávok nemôže byť v tomto prípade na ťarchu žalobcu. Na základe uvedeného navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, alternatívne navrhol napadnuté rozhodnutie zmeniť tak, že dovolací súd zmení rozsudok súdu prvej inštancie a žalobe vyhovie v celom rozsahu a prizná žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanej.

7. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu žalobcu uviedla, že dovolanie považuje za procesne neprípustné, pretože dovolateľ v dovolaní neuviedol právnu otázku od ktorej sa mal odvolací súd odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Uviedla tiež, že v prejednávanej veci nie je možné aplikovať závery vyplývajúce rozhodnutia R 119/2003. Poukázala na to, že žalobca nepreukázal, že by sa na stretnutí so starostom obce malo oznamovať žalovanej obci postúpenie pohľadávok v zákonom požadovanom rozsahu (aká suma sa postupuje a aké poradie si určujú jednotliví subdodávatelia). Záverom žalovaná konštatovala, že dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu považuje za správny, vydaný na základe správneho vyhodnotenia dostatočného dokazovania a vychádzajúci zo správneho právneho posúdenia veci. Navrhla, aby dovolací súd podľa § 447 písm. c/ C. s. p. dovolanie žalobcu odmietol, resp. podľa § 448 C. s. p. dovolanie zamietol a priznal žalovanej nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

8. Žalobca v replike k vyjadreniu žalovanej uviedol, že vyriešením právnej otázky, pri ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu mal na mysli otázku postupovania a následného oznamovania postúpenej pohľadávky a za týmto účelom boli v podanom dovolaní uvedené rozhodnutia Najvyššieho súdu, ktoré rozoberali problematiku postupovania pohľadávky. V uvedenom konaní sa súd prvej inštancie a rovnako aj odvolací súd odklonili od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a nesprávne právne vec posúdili, nakoľko v tomto konaní bola žalobcom vymáhaná postúpená pohľadávka, ktorej postúpenie bolo žalovanej relevantne oznámené ústne bez zbytočného odkladu.

9. Žalovaná sa k replike žalobcu ďalej nevyjadřila.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas riadne zastúpený dovolateľ, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C. s. p.), dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

11. V zmysle § 419 C. s. p. proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním.

12. Podľa § 421 ods. 1 C. s. p., dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (písm. a/); ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (písm. b/) alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (písm. c/).

13. Žalobca v rozhodovanej veci vyvodzoval prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. Pre dovolanie prípustné podľa § 421 C. s. p. platí, že ho možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom

spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.). Pokiaľ dovolateľ nevymedzí ním tvrdený dovolací dôvod uvedeným spôsobom, je to dôvodom pre odmietnutie dovolania podľa ustanovenia § 447 písm. f/ C. s. p. Podľa ustanovenia § 447 písm. f/ C. s. p. dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435.

14. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa opiera o § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Sama polemika dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 203/2016, 2 Cdo 54/2018, 3 Cdo 6/2017, 3 Cdo 67/2017, 4 Cdo 95/2017, 7 Cdo 140/2017).

15. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a či sa pri jej riešení odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p.), alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.) alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ C. s. p.).

16. Zároveň platí, že právna otázka, ktorú má dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, musí byť rozhodujúca pre rozhodnutie vo veci samej. To znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritórne rozhodnutie, a ani otázky, ktoré vôbec nesúvisia s rozhodovaným sporom. Prípustnosť dovolania nezakladá ani všeobecná nespokojnosť dovolateľa s rozhodnutím odvolacieho súdu (resp. jeho právnymi závermi).

17. Za otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a pri riešení ktorej sa odvolací súd mal odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, dovolateľ v podstate označil otázku, či ústne oznámenie dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez zbytočného odkladu po postúpení pohľadávky vyvoláva právne účinky oznámenia o postúpení pohľadávky v zmysle ust § 526 Občianskeho zákonníka. Dovolateľ v dovolaní tvrdil odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, konkrétne poukázal na rozhodnutia uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 119/2003 a R 42/2002. Dovolací súd konštatuje, že napriek uvedenému dovolanie žalobcu podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. prípustné nie je.

18. Ako už dovolací súd vyššie uviedol, právna otázka položená dovolateľom v dovolaní musí byť zásadná pre rozhodnutie vo veci, čo znamená, že od jej vyriešenia záviselo rozhodnutie súdu v spore. Dovolateľom položená právna otázka uvedené kritérium nespĺňa a jej formulácia opomína základné závery rozhodujúce pre právne úvahy odvolacieho (i prvoinštančného) súdu. Pre záver o tom, že ide o právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej a pre posúdenie prípustnosti dovolania, nie je rozhodujúci subjektívny názor sporovej strany, že daná právna otázka môže byť pre ňu rozhodujúca, ale významný je výlučne záver najvyššieho súdu rozhodujúceho o dovolaní.

19. Z rozhodnutia odvolacieho súdu (bod 15 rozsudku odvolacieho súdu) ako aj z rozhodnutia súdu prvej inštancie (bod 45 rozsudku súdu prvej inštancie) výslovne vyplýva (a dovolateľ to napokon aj sám uvádza v dovolaní), že sudy nižších inštancií svoje rozhodnutia založili na tom, že z vykonaného dokazovania nevyplývalo - v konaní nebolo preukázané, že by k oznámeniu o postúpení pohľadávky medzi spoločnosťou Harcek a spol., s. r. o. a žalobcom zo 4. februára 2014 došlo 7. februára 2014, a to ústnou formou v zasadačke Obecného úradu obce Zámutov. Sudy nižších inštancií sa vo svojich rozhodnutiach nezaoberali otázkou právnych účinkov ústneho oznámenia o postúpení pohľadávky dlžníkovi. Žaloba bola zamietnutá z dôvodu, že v čase, kedy bolo žalovanej doručené písomné oznámenie

o postúpení pohľadávky (20. októbra 2014), už pohľadávka spoločnosti Harcek a spol., s. r. o. neexistovala, pričom žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno ohľadne tvrdenia ústneho oznámenia o postúpení pohľadávky 7. februára 2014 žalovanej. Žalobcom nastolená právna otázka tak v riešenej veci nemôže priniesť zmenu záverov konajúcich súdov a jej riešenie v kontexte vykonaného dokazovania nemôže dovolateľovi priniesť pozitívny výsledok v spore a jeho právne postavenie sa nezmení.

20. V tejto súvislosti je potrebné záverom uviesť, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od prvoinštančného a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie - vid' ustanovenie § 442 C. s. p. („dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd“). Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

21. Vzhľadom na vyššie uvedené, dospel dovolací súd k záveru, že prípade dovolania žalobcu nedošlo k naplneniu podmienok pre prípustné a dôvodné dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. Preto najvyšší súd jeho dovolanie odmietol ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné podľa ustanovenia § 447 písm. c/ C. s. p.

22. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalovanej rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

23. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.